

імітації, рольові ігри, метод “прес”, континуум, дискусія, дебати, драматизація тощо) вважаємо діяльнісною характеристикою форм групового навчання [3].

Зазначені особливості групової навчальної діяльності можуть знайти відображення і в процесі шкільної мовної освіти. Запровадження інтерактивного методу в процесі опрацювання навчальних текстів особливо ефективно, як в ході різних видів аналізу текстів, так і в процесі текстотворення.

Висновки. Різноманітні форми групової роботи доцільно й бажано використовувати в процесі роботи з навчальними текстами. Вони будуть ефективними у формуванні риторичних умінь школярів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Голуб Н. Навчальний текст / Голуб Ніна // Семантика мови і тексту : матеріали XI Міжнародної наукової конференції (Івано-Франківськ, 26–28 вересня 2012 р.). – Івано-Франківськ : Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2012. – С. 117-120.

2. Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України ; головний ред. В. Г. Кремень. – К. : Юрінком Інтер, 2008. – 1040 с.

3. Нищета В. Методика формування риторичної компетентності учнів основної школи : монографія / Володимир Нищета. – Київ : Центр учбової літератури, 2017. – 340 с.

Мигаль Наталія,

Студентка 2 курсу

Факультет дошкільної, спеціальної та соціальної освіти
Науковий керівник: **А. А. Мороз**, доцент (БДПУ)

ПРО ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК КАТЕГОРІЙ ОЦІНКИ, ЕМОЦІЙНОСТІ Й ЕКСПРЕСИВНОСТІ

Загальновідомим є факт, що слова мають денотативне і конотативне значення. Говорячи про категорію оцінки, дослідники до сих пір не мають єдиної думки щодо належності оцінки до денотативного або конотативного значення слова. Вирішення цього питання і визначає **актуальність** нашого дослідження. Оцінні семи розглядаються або як додаткове значення, яке накладається на основне значення слова, або як частина денотативного аспекту значення слова. Як зауважив Й. Стернін, «далеко не завжди можна вирішити, де закінчується денотативне і починається конотативне і, більш того, частіше конотація відмежовується від даного значення; насправді вони можуть бути злиті воєдино» [3, с. 163].

Традиційно в складі конотації виділяють оцінний, емоційний, експресивний і стилістичний компоненти (В. Булдаков, І. Арнольд, Н. Арутюнова). Емоційний компонент трактується як вираз словом емоції або почуття. Експресивний розглядається як посилення ознак, що входять до денотативного компонента. Під оцінним компонентом розуміється схвальна або несхвально оцінка, яка включена до значення слова. На думку багатьох дослідників (Й. Стернін, Н. Лук'янова, І. Арнольд) конотація відбиває будь-яку вторинну і факультативну інформацію, а конотативне

значення включає оцінний, емоційний, експресивний і образний компоненти, а також різноманітні додаткові відтінки смислів і асоціативні збільшення, які можуть виникнути в мові.

Ми не згодні з цим висловлюванням. Оцінність, емоційність і експресивність є незамінними властивостями мови, які сприяють підвищенню якості мови. Тільки завдяки ним існують такі жанри як художня література, журналістський нарис, репортаж і т.і., які мають великий вплив на читачів і арсенал, набагато більший, ніж може запропонувати просто денотативне і лексичне значення слова. Нам здається, що слова, які несуть у собі експресивність, можуть бути експресивними тільки в тому випадку, якщо вони містять конотативний аспект. Оцінна лексика, до якої входить тільки денотативний аспект, є неекспресивною за своєю природою і може за деяким винятком мати виразність, а саме в рамках певної ситуації і контексту. Наприклад, прикметники "хороший" і "поганий" несуть у собі оцінку, яка входить до їх денотативного значення. Експресивність у цих прикметників відсутня. У слові "прекрасний", яке також має оцінку можна виділити деяку інтенсивність ознаки, однак, на думку вказаних авторів, назвати цей випадок експресивністю не можливо, тому що експресивність означає наявність яскравої індивідуальності.

Судити про наявність експресивності в даному випадку можна тільки при аналізі всієї ситуації і контексту. Оцінність – це найбільш загальна категорія. Оскільки вона об'єднує раціональні та ірраціональні оцінки, ця категорія може функціонувати і без емоційного компонента, описуючи в даному випадку предмети і явища з прагматичної точки зору. Мовна категорія оцінки тісно пов'язана, в деяких випадках часом навіть «спаяна» з поняттям емоційності в мові, оскільки пізнання реальної дійсності часто супроводжується і досягається за допомогою емоційною оцінки того, що пізнається.

“Емоції людини беруть участь у формуванні суб'єктивного образу об'єктивного світу через психічний процес його емоційного відображення. Емоції мають когнітивну підкладку у вигляді оцінок” [2, с.16].

Емоційність переслідує ті ж цілі, що і оцінність, тобто також виносить свої оцінки і відображає ставлення мовця до предмета, але це більш афективний спосіб впливу і спілкування, носить сугестивний характер, який утворюється за рахунок того, що емоції прості і зрозумілі будь-якій людині. Експресивність – ще більш вузька категорія, ніж емоційність. Не всі емоційні судження експресивні за своєю природою. Експресивність, а саме підвищений рівень інтенсифікації ознаки, досягається за рахунок особливих стилістичних прийомів, порушення "правил гри", мовних норм, проявляється в креативному поведженні з мовними одиницями.

Також потрібно відзначити, що наявність експресивності в слові, на нашу думку, неминуче тягне за собою наявність і емоційного компонента. У той час як емоційність не завжди експресивна. За рахунок експресивності досягається ще більший сугестивний ефект впливу на читача. Дослідження більшості авторів ґрунтуються на визначенні експресивності і емоційності, сформованому Є. Галкіної-Федорук: «Вираз емоції в мові є завжди експресивним, але експресивність не є завжди емоційною» [1, с. 121].

Взаємозв'язок цих понять досить складний і заплутаний. Слід зазначити, що оцінка може бути по-перше, беземоційною взагалі. Слова "практичний", "розумний", "логічний" не містять ніякого емоційного компонента, однак характеризують предмет з позитивного боку. Так, в словосполученнях типу "гострий слух", "цікава книга" немає емоційного забарвлення, в той час, емоції завжди припускають зовнішній прояв у вигляді оцінки. По-друге, оцінка може бути емоційною. Прикметники "хороший" і "поганий" включають в себе певний емоційний контекст, оскільки застосовуються на підставі особистого досвіду мовця. Емоційна оцінка в свою чергу може супроводжуватися експресією або бути неекспресивною. Що стосується емоційності, то вона завжди має оцінку, але не завжди є експресивною.

Таким чином, дослідження оцінки і суміжних з нею понять підтвердило необхідність їх диференціації, оскільки дані категорії цілком самостійні і різні за своєю природою: емоційність пов'язана з вираженням почуттів, відчуттів мовця, експресивність – з виразністю мови, наміром переконати адресата, оцінність – з характеристикою людини або предмета реальної дійсності на основі ціннісної значущості. Експресивність застосовується лише для її посилення; оцінність визначає міру відповідності об'єкта еталону (певному зразку). Оцінність і емоційність входять до висловлювання як новий додатковий зміст, збагачуючи його загальний інформативний фон. Експресія лише підсилює заданий висловлюванням сенс.

ЛІТЕРАТУРА

1. Галкина-Федорук Е. М. Об экспрессивности и эмоциональности в языке / Е. М. Галкина-Федорук // Сборник статей по языкознанию. – М., 1958. – С. 103-124.
2. Зотова А. Б. К вопросу о соотношении категорий «Эмоциональность», «Эмотивность», «Экспрессивность» / А. Б. Зотова. Известия Волгоградского государственного педагогического университета. Выпуск № 6, 2010.
3. Стернин И. А. Лексическое значение слова в речи [Текст] / И. А. Стернин. – Воронеж : Воронеж. гос. ун-т, 1985. – 170 с.

Одинець В'ячеслав,

студент 3 курсу

Бердянського економіко-гуманітарного коледжу БДПУ

Науковий керівник: **Н. В. Глагола,**

викладач (БЕГК БДПУ)

ЗІСТАВЛЕННЯ АНГЛІЙСЬКОГО ТА УКРАЇНСЬКОГО МОЛОДІЖНИХ СТУДЕНТСЬКИХ СЛЕНГІВ

Актуальність даного дослідження визначена необхідністю вивчення специфіки перекладу сленгових одиниць англійського студентського сленгу. В цілому, проблемою вивчення сленгу займалися такі вчені як Балабін В. В., Гальперін І. Р., Маковський М. М., Менкен Г. Л. [1], Патрідж Е., Потятинник У. О. Кожен з них досліджував термін «сленг» як такий і певні його